-1

$$H_0$$
: $p_{us} = 0.38$

$$H_A: p_{us} \neq 0.38$$

$$\hat{p}_{observed} = 0.17$$
 , $n = 2254$, , $SE = \sqrt{\frac{p(1-p)}{n}} = \sqrt{\frac{0.38 \times 0.62}{2254}} = 0.0102$

$$Z = \frac{\hat{p}_{observed} - p_{us}}{SE} = \frac{0.17 - 0.38}{0.0102} = -20.58$$

$$p-value = P(|Z| > 20.58) \approx 0 < \alpha = 0.05 \rightarrow \textbf{Reject H}_0$$

پس میتوان گفت درصد آمریکاییهایی که از گوشی خود برای دسترسی به اینترنت استفاده میکنند، با درصد چینیهایی که از گوشی خود برای دسترسی به اینترنت استفاده میکنند، یکسان نمیباشد.

در اینجا p_value به این معنی است که احتمال مشاهده ی %proportion = 17 برای آمریکاییها با فرض صحیح بودن HO (با فرض اینکه درصد چینیها و آمریکاییهای استفاده کننده از گوشی برای دسترسی به اینترنت یکسان باشد) چقدر است. مقدار و پرض اینکه درصد چینیها و قرر است که باعث می شود بتوانیم نتیجه بگیریم %17 مشاهده شده نمی تواند یه مقدار تصادفی باشد و اختلاف آماری معناداری بین درصد چینیها و آمریکاییها وجود دارد.

حال برای محاسبهی confidence Interval داریم:

 $confidence\ Interval = point\ estimate\ \pm\ Z^*SE$, $point\ estimate\ =\ observed$

$$SE = \sqrt{\frac{\hat{p}(1-\hat{p})}{n}} = \sqrt{\frac{0.17 \times 0.83}{2254}} \approx 0.008$$
, Confidence level = 95% $\rightarrow Z^* = 1.96$

 $0.17 \pm 1.96 \times 0.008 = 0.17 \pm 0.01568 \rightarrow (0.15432, 0.18568)$

 $0.38 \notin (0.15432, 0.18568) \rightarrow Reject H_0$

ما ۹۵٪ مطمئن هستیم که ۱۵.۴٪ تا ۱۸۵٪ آمریکاییها از گوشی خود برای دسترسی به اینترنت استفاده می کنند.

______

۲- برای حل این مسئله می توانیم از استنباط با استفاده از simulation کمک بگیریم یا به طور تئوری با استفاده از فرمول توزیع
 binomial نیز استفاده کنیم. (چون تعدادی simulation نداریم از فرمول استفاده می کنیم)

- از یک سکه سالم استفاده می کنیم(شیر: انتخاب صحیح)
- P-value: احتمال اینکه در ۸۰ بار پرتاب سکه حداقل ۵۳ بار شیر بیاید.

 H_0 : p = 0.5

 H_A : p > 0.5

$$p - value = P(X \ge 53 | p = 0.5) = \sum_{k=53}^{80} {80 \choose k} (0.5)^k (0.5)^{80-k}$$

برای محاسبه احتمال بالا با استفاده از R داریم:

$$p-value = 0.002 < \alpha = 0.05 \rightarrow \textbf{Reject H}_0$$

توضیح قسمت a و b سوال باهم:

یعنی احتمال مشاهده ی چنین داده ای با فرض صحیح بودن H_0 (تصادفی بودن انتخاب شرکت کنندگان) خیلی کم است. پس H_0 را رد می کنیم. یعنی تشخیص نوع نوشابه توسط شرکت کنندگان بهتر از انتخاب تصادفی است. به عبارت دیگر می توان گفت شرکت کنندگان می توانند نوع نوشابه را تشخیص دهند (از آنجایی که p-value بدست آمده هم دارای مقدار خیلی کوچکی است، این جمله را می توان با اطمینان بیشتری گفت)

null ور اینجا به این معنی است که احتمال مشاهده ی چنین proportion ور اینجا به این معنی است که احتمال مشاهده و پاین به p-value (با فرض تصادفی بودن انتخاب نوع نوشابه توسط شرکت کنندگان) چقدره.

اگر با استفاده از simulation بخواهیم معنی p-value را در اینجا توصیف کنیم، میتوان گفت: درصد simulation هایی که در آنها proportion تشخیص های درست $\frac{53}{80}$ یا بزرگتر از آن است.

_____

 $-\mathfrak{r}$

(a

	Nevaripine	Lopinavir	total
virologic failure	26	10	36
Non-failure	94	110	204
total	120	120	240
$\widehat{\pmb{P}}$	0.217	0.083	0.15

- b) شرایط CLT برای مقایسهی دوتا proportion را بررسی می کنیم:
  - استقلال درون گروهی و بین گروهی داریم.
    - شرط success-failure برقرار نیست:
- $26 \times 0.15 = 3.9 < 10$ and $26 \times 0.85 = 22.1 \ge 10$:Nevaripine of
  - $10 \times 0.15 = 1.5 < 10$ and $10 \times 0.85 = 8.5 < 10$:Lopinavir $\circ$

$$\hat{p}_{pool} = 0.15$$

 H_0 : $p_{\text{Nevaripine}} - p_{\text{Lopinavir}} = 0$

 H_A : $p_{\text{Nevaripine}} - p_{\text{Lopinavir}} \neq 0$

$$SE = \sqrt{\frac{\hat{p}_{pool}(1 - \hat{p}_{pool})}{n_{\text{Nevaripine}}} + \frac{\hat{p}_{pool}(1 - \hat{p}_{pool})}{n_{\text{Lopinavir}}}} = \sqrt{\frac{0.15 \times 0.85}{120} + \frac{0.15 \times 0.85}{120}} \approx 0.046$$

 $\hat{p}_{\text{Nevaripine}} - \hat{p}_{\text{Lopinavir}} \sim N(mean = 0, SE = 0.046)$

point estimate: $\hat{p}_{Nevaripine} - \hat{p}_{Lopinavir} = 0.217 - 0.083 = 0.134$

$$Z = \frac{0.134 - 0}{0.046} = 2.91$$

برای محاسبه p-value با استفاده از R داریم:

> 2*pnorm(2.91,lower.tail = FALSE) [1] 0.003614288

$$p - value = P(|Z| > 2.91) = 0.0036 < \alpha = 0.05 \rightarrow Reject H_0$$

فرض null را رد می کنیم. یعنی نمی توانیم بگوییم که بین درصد virologic failure در دو گروه Nevaripine و Lopinavir اختلافی وجود ندارد. پس اختلاف معناداری بین درصد virologic failure در این دو گروه وجود دارد.

c در قسمت b آورده شده

_____

-۴

a) تیم ملی بسکتبال ایران

	Underweight BMI<18.5	Normal Weight BMI 18.5- 24.9	Overweight BMI 25.0- 29.9	Obese BMI >=30	Total	
% in population	2%	39%	36%	23%	100%	
Expected #	3326×0.02	3326×0.39	3326×0.36	3326×0.23		
	=	=	=	=	3326	
	66.52	1297.14	1197.36	764.98		
	≈ 67	≈ 1297	≈ 1197	≈ 765		
Observed #	20	932	1374	1000	3326	

از آنجایی که میخواهیم دوتا توزیع را باهم مقایسه کنیم میتوانیم از تست goodness-of-fit استفاده کنیم. شرایط آزمون square را بررسی میکنیم:

استقلال:

- نمونه برداری تصادفی انجام شده است
- $\checkmark$ 3326 < 10% of population •
- هر case فقط به یک سلول تعلق دارد(مثلا فردی که اضافه وزن دارد نمی تواند هم زمان در گروه وزن نرمال هم قرار گرفته باشد) $\checkmark$

سايز سمپل:

● هر سناریو(هرسلول) باید حداقل ۵ تا expected case داشته باشد.

حال آزمون فرض را طراحی می کنیم:

انورد مشاهده شده از گروههای وزن/قد (BMI) مختلف در سمپل Framingham Offspring توزیع BMI یکسانی با جامعه H_0 افراد مشاهده شده از گروههای وزن/قد (BMI) مختلف در سمپل آماری(کل مردم آمریکا در سال ۲۰۰۲) دارند.

افراد مشاهده شده از گروههای وزن/قد (BMI) مختلف در سمپل Framingham Offspring توزیع BMI متفاوتی با جامعه H_A افراد مشاهده شده از گروههای وزن/قد (BMI) مختلف در سمپل ۲۰۰۲) دارند.

$$df = k - 1 = 4 - 1 = 3$$

Significance level را 5% در نظر می گیریم (%confidence level = 95

 $\alpha = 0.05$

b) از آمارهی chi-square استفاده می کنیم:

 χ^2 statistic:

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(O-E)^2}{E} = \frac{(20-67)^2}{67} + \frac{(932-1297)^2}{1297} + \frac{(1374-1197)^2}{1197} + \frac{(1000-765)^2}{765}$$

$$\chi^2 = 32.97 + 102.72 + 26.17 + 72.19 = 234.05$$

(c

 $Decision \ Rule \left\{ \begin{array}{l} if \ p-value < \alpha : reject \ H_0(the \ 2 \ distributions \ aren't \ the \ same) \\ if \ p-value > \alpha : fail \ to \ reject \ H_0(the \ 2 \ distributions \ are \ the \ same) \end{array} \right.$

d)در قسمت b حساب شده.

> pchisq(234.05,3,lower.tail = FALSE) [1] 1.841308e-50

 $p - value = P(X \ge 234.05|H0) = 1.841308e - 50 \approx 0 < \alpha = 0.05 \rightarrow Reject H_0$

یعنی نمی توان گفت که توزیع BMI در سمپل Framingham Offspring با توزیع BMI مردم آمریکا در سال ۲۰۰۲ یکسان می باشد. توزیع سمپل Framingham Offspring و توزیع جامعه آماری متفاوت است.(این جمله را با قطعیت بالایی می توان گفت از آنجایی که p-value

_____

۵- ابتدا شرایط CLT را برای مقایسهی دوتا proportion(درصد پاسخ yes دو گروه را مقایسه می کنیم) بررسی می کنیم:

استقلال درون گروهی: ✔

- ✓ Random sampling/assignment
- $\checkmark$ 50 < 10% all motorcyclists in Iran , 70 < 10% all car drivers in Iran $\bullet$

استقلال بین گروهی: دو گروه مستقل از هم هستند(در این نمونه هیچ فردی که رانندهی ماشین است موتور سوار نیست) ✔

$$(\hat{p}_{pool} = \frac{total\ successe}{total\ n} = \frac{23+43}{50+70} = \frac{66}{120} = 0.55$$
) $\checkmark$ success-failure شرط

$$n_{motor} \hat{p}_{pool} = 50 \times 0.55 = 27.5 \, \geq 10 \quad \text{,} \quad n_{motor} (1 - \hat{p}_{pool}) = \, 50 \times 0.45 = 22.5 \, \geq 10 \quad \checkmark$$

$$n_{car}\hat{p}_{pool} = 70 \times 0.55 = 38.5 \geq 10$$
 , $n_{car}(1-\hat{p}_{pool}) = 70 \times 0.45 = 31.5 \geq 10$ $\checkmark$ حال می توانیم از آزمون فرض برای مقایسه ی دو proportion استفاده کنیم:

درصد موتورسوارانی که می خواهند از بیمه استفاده کنند تا هزینه خسارات خود را بگیرند با درصد رانندگان ماشینی که چنین چیزی را می خواهند یکسان است. (درصد پاسخ yes به سوال مطرح شده)

درصد موتورسوارانی که می خواهند از بیمه استفاده کنند تا هزینه خسارات خود را بگیرند با درصد رانندگان ماشینی که چنین چیزی را H_A می خواهند متفاوت است. (درصد پاسخ Yes به سوال مطرح شده)

$$H_0$$
: $p_{car} - p_{motor} = 0$

$$H_A$$
: $p_{car} - p_{motor} \neq 0$

$$SE = \sqrt{\frac{\hat{p}_{pool}(1 - \hat{p}_{pool})}{n_{motor}} + \frac{\hat{p}_{pool}(1 - \hat{p}_{pool})}{n_{car}}} = \sqrt{\frac{0.55 \times 0.45}{50} + \frac{0.55 \times 0.45}{70}} \approx 0.099$$

$$\hat{p}_{car} - \hat{p}_{motor} \sim N(mean = 0, SE = 0.099)$$

point estimate:
$$\hat{p}_{car} - \hat{p}_{motor} = 0.614 - 0.46 = 0.154$$

$$Z = \frac{0.154 - 0}{0.099} = 1.56$$

برای محاسبه p-value با استفاده از R داریم:

```
> 2*pnorm(1.56,lower.tail = FALSE)
[1] 0.1187599
```

$$p-value = P(|Z| > 1.56) = 0.118 > \alpha = 0.05 \rightarrow fail\ to\ Reject\ H_0$$

فرض null را نمی توانیم رد می کنیم. یعنی می توان گفت proportion این دو گروه یکسان است. (با 95% = 95%)

_____

۶

 $p=\frac{1}{26}=0$ اگر مادر ها واقعا بتوانند بوی بچهی خود را تشخیص بدهند یعنی احتمال تشخیص درست توسط آنها از انتخاب تصادفی ($a=\frac{1}{26}=0$) بهتر است.

$$H_0$$
: $p = \frac{1}{26} = 0.038$

 H_A : p > 0.038

(b

	Correct guess	Wrong guess	total
% in population	3.8%	96.2%	100%
Expected #	$0.038 \times 320 = 12.16$	0.962×320 = 307.84	320
Observed #	110	210	320

با استفاده از کد R داریم:

```
#b)
#calculating the expected values
correct_guess_observed <- 110</pre>
wrong_guess_observed <- 210
correct_guess_expected <- 110*(1/26)
wrong_guess_expected <- 210*(1/26)
#calculating the chi-statistic
chi\_square\_statistic <- (correct\_guess\_observed - correct\_guess\_expected) \land 2/correct\_guess\_expected + (correct\_guess\_observed - correct\_guess\_expected) \land 2/correct\_guess\_expected) \land 2/correct\_gue
        (wrong_guess_observed - wrong_guess_expected)^2/wrong_guess_expected
#calculating degree of freedom
df <- 2-1
##calculating the p-value
p_value <- 0
p_value <- pchisq(chi_square_statistic,df,lower.tail = FALSE)</pre>
#outputting the result of the chi_square test
if(p_value < 0.05){
        sprintf("P_value:%s < 0.05 -> mothers don't recognize their child's smell",p_value)
}else{
        sprintf("P_value:%s > 0.05 -> mothers recognize their child's smell",p_value)
```

The Result:

```
> #outputting the result of the chi_square test
> if(p_value < 0.05){</pre>
     sprintf("P_value:%s < 0.05 -> mothers don't recognize their child's smell",p_value)
     sprintf("P_value:%s > 0.05 -> mothers recognize their child's smell",p_value)
[1] "P_value:0 < 0.05 -> mothers don't recognize their child's smell"
   همانطور که می بینینم مقدار p_value برابر با 0 شده است. پس H0 را رد می کنیم و می توان گفت که مادرها واقعا می توانند بوی بچهی
                                                                                     خود را تشخیص دهند.
      ۷- برای اینکار می توان از آزمون استقلال chi-square استفاده کر د. شرایط آزمون chi-square برقرار است(شرط استقلال و شرط
     sample size). به دو روش اینکار را انجام دادم. یکبار کل آزمون را دستی کد زدم و بار دیگر با تابع chisq.test اینکار را انجام دادم.
                                                                                           روش دستی:
 ابتدا سطر و ستون total را به دیتاست caith اضافه می کنیم. هر یک از درایههای سطر total برابر است با جمع درایههای ستون متناظر با
                                        آن و هر یک از درایههای ستون total برابر است با جمع درایههای سطر متناظر با آن.
#adding a "total" column and row to caith
df_caith <- caith
df_caith <- df_caith %>% mutate(total = rowSums(across(where(is.numeric))))
df_caith["total" ,] <- colSums(df_caith[1:4,])</pre>
                                                             سيس جدول Expected Counts را حساب مي كنيم:
#calculating the Expected Counts table as a dataframe
df_caith_expected <-caith
for(i in 1:(length(df_caith$fair)-1)){
  for (j in 1:(length(df_caith)-1)) {
    df_caith_expected[i,j]<- df_caith[i,"total"]*df_caith["total",j]/df_caith["total","total"]</pre>
print(df_caith_expected)
The Result:
> print(df_caith_expected)
                                     medium
                fair
                                                    dark
                             red
blue
          193.9280 38.11918 284.8275 185.3978 15.72749
 light 426.7496 83.88342 626.7793 407.9785 34.60924
```

medium 479.1479 94.18303 703.7383 458.0720 38.85873

dark

355.1745 69.81437 521.6549 339.5517 28.80453

سيس آمارهي chi-square را حساب مي كنيم:

```
#calculating the chi-square statistic
chi_square <- 0
for(i in 1:(length(df_caith$fair)-1)){
  for (j in 1:(length(df_caith)-1)) {
    chi_square <- chi_square +</pre>
       (df_caith[i,j] - df_caith_expected[i,j])^2/df_caith_expected[i,j]
print(chi_square)
The Result:
> print(chi_square)
[1] 1240.039
                         حال درجه آزادی(df) و P-value را محاسبه کرده و نتیجهی آزمون فرض را به کمک آنها تعیین می کنیم:
#calculating the degree of freedom
df <- (length(df_caith_expected$fair)-1)*((length(df_caith_expected)-1))</pre>
#calculating the p-value
p_value <- 0
p_value <- pchisq(chi_square,df,lower.tail = FALSE)</pre>
#outputting the result of the chi_square independence test
if(p_value < 0.05){
  sprintf("P_value:%s < 0.05 -> Reject HO: eye color and hair color aren't independent",p_value)
}else{
  sprintf("P_value:%s > 0.05 -> Fail to Reject HO: eye color is independent of hair color",p_value)
The Result:
> #outputting the result of the chi_square independence test
> if(p_value < 0.05){</pre>
    sprintf("P_value:%s < 0.05 -> Reject HO: eye color and hair color aren't independent",p_value)
+ }else{
   sprintf("P_value:%s > 0.05 -> Fail to Reject HO: eye color is independent of hair color",p_value)
[1] "P_value:4.12399287024362e-258 < 0.05 -> Reject HO: eye color and hair color aren't independent"
 همانطور که در خروجی کد مشاهده می کنید مقدار p-value خیلی ناچیز (تقریباً 0) میباشد و در نتیجه H0 را رد می کنیم. یعنی نمی توان
                            گفت رنگ چشم و رنگ مو مستقل از همند. و تلویحاً می گوییم که رنگ چشم و رنگ مو بهم وابستهاند.
                                                                                       روش chisq.test:
##second approach
chisq_test <- chisq.test(caith)</pre>
chisq_test
chisq_test$expected
The Result:
         Pearson's Chi-squared test
data: caith
X-squared = 1240, df = 12, p-value < 2.2e-16
> chisq_test$expected
                       red
            fair
                             medium
                                         dark
                                                  black
hlue
        193.9280 38.11918 284.8275 185.3978 15.72749
light 426.7496 83.88342 626.7793 407.9785 34.60924
medium 479.1479 94.18303 703.7383 458.0720 38.85873
dark 355.1745 69.81437 521.6549 339.5517 28.80453
```

_____

۸- اگر در فرض null، احتمال موفقیت متغیر تعریف شده را برابر با 0.5 در نظر بگیریم مانند این است یک سکه سالم داریم و آن را 20 بار پرتاب می کنیم و حال میخواهیم ببینیم که چند بار شیر(موفقیت) آماده است(شیر آمدن معادل خراب شدن کامپیوتر در دمای بالاتر از ۱۱۰ درجه می باشد)

پس برای آزمون فرض داریم:

 H_0 : p=0.5 o کامپیوترها در دمای بالاتر از ۱۱۰ درجه آسیب نمیبینند و خرابی کامپیوتر در دمای بالاتر از ۱۱۰ درجه اتفاقی بوده است

 H_A : p>0.5
ightarrow 0.5 کامپیوترها در دمای بالاتر از ۱۱۰ درجه آسیب می بینند

- استفاده از یک سکه سالم و در نظر گرفتن شیر آمدن به عنوان موفقیت(موفقیت = خراب شدن کامپیوتر در دمای بالاتر از ۱۱۰ درجه)
  - ($\hat{p}_{sim}$ یک simulation یسکه را ۲۰ بار پرتاب کنید و درصد شیر آمدن را ذخیره کنید:
  - Simulation را ۱۰۰ بار تکرار کنید و درصد شیر آمدن را در هر iteration ذخیره کنید.
- درصد simulation هایی را بدست آورید که در آنها درصد شیر آمدن به اندازه ی درصد شیر آمدن مشاهده شده ($\hat{p}=1$) یا بیشتر از آن باشد.

مشاهده شده:($\hat{p}=1$) چون از هر ۲۰ بار پرتاب سکه، هر ۲۰ بار شیر آمده.

```
\#H0: p=0.5 , HA: p > 0.5 , p\_observed = 1
#simulating 100 times(each simulation 20 coin tosses) and calculating p_value
p_value <- 0
sum_p_value <- 0
set.seed(194830)
for (i in 1:100) {
  p_sim <- sample(c(0,1), replace=TRUE, size=20)
  proportion_sim <- sum(p_sim[TRUE])/20</pre>
  if(proportion_sim == 1){
     sum_p_value <- sum_p_value + 1</pre>
p_value <- sum_p_value/100
#outputting the result of the simulation
if(p_value < 0.05){
  sprintf("P_value:%s < 0.05 -> Reject HO: computer systems get damaged in
            more than 110 degrees",p_value)
  sprintf("P_value:%s > 0.05 -> Fail to Reject HO: computer systems don't get
            damaged in more than 110 degrees",p_value)
}
The Result:
> #outputting the result of the simulation
> if(p_value < 0.05){
+ sprintf("P_value:%s < 0.05 -> Reject HO: computer systems get damaged in more than 110 degrees",p_value)
   sprintf("P_value:%s > 0.05 -> Fail to Reject HO: computer systems don't get damaged in more than 110 degrees",p_value)
```

[1] "P_value:0 < 0.05 -> Reject HO: computer systems get damaged in more than 110 degrees"

همانطور که در نتیجه اجرا آمده، مقدار p-value برابر صفر شدهاست. یعنی در هیچ یک از ۱۰۰ simulation انجام شده، هر ۲۰تا سکه باهم شیر نیامد. این مقدار p-value کوچک یعنی احتمال چنین مشاهدهای ($\hat{p}=1$) با فرض اینکه خرابی سیستهها در دمای بالاتر از ۱۱۰ درجه نمی تواند تصادفی درجه تصادفی باشد، خیلی ناچیز است. پس HO را رد می کنیم و می گوییم خرابی سیستهها در دمای بالاتر از ۱۱۰ درجه نمی تواند تصادفی باشد و تلویحاً می گوییم سیستههای کامپیوتر در دمای بالاتر از ۱۱۰ درجه آسیب می بینند.

_____